

UNATC PRESS

Colecția Educație teatrală

Bogdana Darie
Romina Boldașu
Andreea Jicman

JOCURI TEATRALE:
MANUAL PENTRU CLASELE V-VIII

Ediția a II-a

UNATCPRESS
EDITURA UNIVERSITARIA CRAIOVA
2025

Jocuri teatrale: manual pentru clasele V-VIII

(ediția a II-a)

Bogdana Darie, Romina Boldașu, Andreea Jicman

Volum publicat în cadrul Proiectului

Învățământ echitabil și incluziv prin teatru și film

Finanțat de MEC, prin FDI 2025.

Director de proiect: Lect. univ. dr. Andreea Jicman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DARIE, BOGDANA ADINA

Jocuri teatrale : manual pentru clasele V-VIII /

Bogdana Darie, Romina Boldașu, Andreea Jicman. - Ed. a 2-a.

- București : U.N.A.T.C. Press ; Craiova : Universitaria, 2025

Conține bibliografi

ISBN 978-606-082-054-3

ISBN 978-606-14-2138-1

I. Boldașu, Romina

II. Jicman, Andreea

792

37

UNATC PRESS: 978-606-082-054-3

Editura Universitaria Craiova: 978-606-14-2138-1

UNATC PRESS 2025

Colecția *Educație teatrală*

www.unatcpres.ro

Editori: prof. univ. dr. Bogdana Darie, conf. univ. dr. Mihaela Bețiu

Tehnoredactare: Andreea Jicman

Copertă: Cătălin Sîrbu

DTP: Corina Rezai

smartprint.ro

© UNATC PRESS pentru această ediție

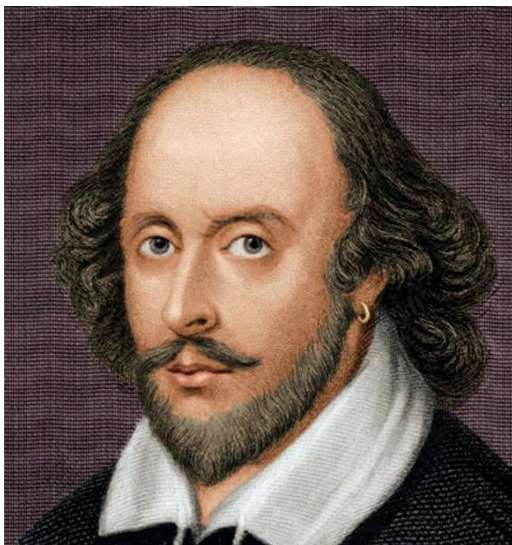
În colaborare cu EDITURA UNIVERSITARIA CRAIOVA

INTRODUCERE

Arta Teatrală, cea mai complexă dintre arte, este un câmp al libertății depline. Este locul în care se întâlnesc luminile și umbrele, trăirile și năzuințele oamenilor, bucuriile și tristețile tuturor ființelor. Teatrul este locul unde „totul este posibil”; e universul în care limita este doar propria imaginație.

Secole de-a rândul, oamenii au avut nevoie de teatru. E normal să ne întrebăm: „De ce?”. Răspunsul ni-l dă unul dintre cei mai mari dramaturgi, englezul William Shakesperare, care spunea: „Întreaga lume e o scenă și toți oameni-s actori”, făcând astfel un tablou complet al legăturii foarte puternice dintre Teatru și Viață. Da, viața noastră de zi cu zi poate fi considerată ca o mare piesă de teatru sau, mai simplu, precum un mare, complex și lung film. Oare întâmplările din viața noastră nu se succed ca pe scenă sau ca pe ecranul de cinema? Nu ne uităm la semenii noștri ca la personajele din teatru sau film? Și noi, la rândul nostru, nu jucăm, că vrem sau nu, diverse roluri în viață? Nu suntem, pe rând, fii cuiva, nepoții altcuiva, elevi la școală, la liceu sau facultate, apoi, la rândul nostru, părinți sau bunici, învățători sau profesori, medici, ingineri, muncitori ș.a.? Și în fiecare din aceste situații, noi acționăm, reacționăm, ne comportăm în funcție de... rolul pe care îl avem. Nu putem să vorbim cu doamna profesoară așa cum vorbim cu colega de bancă sau cu prietenul din fața blocului, nu ne raportăm la doamna profesoară așa cum o facem cu doamna doctor, atunci când vrea să ne ia sânge pentru analize. Cu fiecare dintre semenii noștri ne purtăm în funcție de sistemul de relații pe care îl avem, de rolul pe care aceștia îl joacă în viața noastră, sau în funcție de situația în care ne aflăm. Adică, suntem personaje vii într-o mare și adevărată piesă de teatru.

William Shakespeare (1564-1616), dramaturg englez, autorul unor piese celebre: *Romeo și Julieta*; *Hamlet*; *Furtuna*; *Visul unei nopți de vară*; *Othello*; *Macbeth* ș.a.

Dar dacă tot trăim cu adevărat într-o piesă, se poate pune întrebarea: De ce mai e nevoie de teatru, dacă „trăim în teatru”? Răspunsul ni-l dă tot Shakespeare (scriitorul celebru de piese de teatru, care a trăit în Anglia, la Londra și de la moartea căruia, în acest an – 2016, s-au împlinit 400 de ani) care scria că rostul teatrului a fost „dintru începuturi și până acum, să-i țină lumii oglinda în față; să-i arate virtuții adevăratele ei trăsături, lucrului de scârbă propriul său chip, și tuturor vremurilor și vârstelor tiparul lor...”, adică rolul teatrului a fost întotdeauna să fie **oglindea vieții**, să pună în fața oamenilor momente din viața lor, care să devină pildă vie, îndemn și punct de sprijin pentru fiecare din noi. Teatrul a avut deci menirea de a deveni **învățătorul** oamenilor. Avem nevoie să mergem la teatru sau să vedem filme artistice pentru ca să privim întâmplări din viațile altora, ce pot oricând să devină propriile noastre întâmplări... frumoase sau urâte. Și dacă vrem să trăim o viață asemenea poveștilor frumoase, nu ne rămâne decât să căutăm, în viață... frumusețea. Iar dacă nu ne plac, ne sperie sau ne îngrozesc poveștile urâte, nu trebuie decât să le evităm, să ne ferim de ele în propria noastră viață.

Prin urmare, teatrul ne ajută să ne organizăm propria viață, sau, mai artistic spus, propria piesă de teatru. Iar în acest tablou pe care l-am zugrăvit până acum, se naște întrebarea: Dacă viața e o piesă de teatru, atunci noi, vorba lui Shakespeare, devenim automat... actori? Da. Noi suntem, fie că ne dăm seama sau nu, în fiecare zi din viața noastră... adevărați actori. Atenție însă: suntem actori ai propriei noastre povești de teatru, nu suntem **actori profesioniști**. Căci cei ce urcă pe scenă, apar la televizor sau cei pe care îi vedem pe marile ecrane de cinema sunt oameni care s-au pregătit temeinic pentru a transforma pasiunea și preocupările lor într-o adevărată meserie. Au făcut Facultatea de Teatru și Film și se numesc: profesioniști ai scenei și ecranului. Numai că până acolo, la etapa profesionistă, este o cale lungă...

Deocamdată să vedem în ce măsură au nevoie de teatru oamenii obișnuiți și, mai ales, în ce măsură este utilă studierea Artei Teatrului în școală.

Un mare profesor al Facultății de Teatru de la București, **Ion Cojar** spunea întotdeauna că, pentru ca un tânăr să devină un bun actor profesionist, el trebuie mai întâi să... redevină om. Ar putea fi paradoxală o asemenea afirmație, dacă ne gândim că, orice am face și oricum am fi, suntem oameni... tot timpul. Și cu toate acestea, la o privire mai atentă putem să observăm și trebuie să recunoaștem că, în viață, trăim... mai puțin, privim dar nu vedem, auzim dar nu ascultăm cu adevărat, lucrăm în grup, dar... tot interesul nostru ne guvernează... De câte ori nu ne-am supărat în diverse situații de viață și am exclamat despre cineva: Parcă nu mai e om!...

Desigur, toți suntem oameni, toți avem toate datele necesare pentru ca să fim parte a lumii în care trăim, adică să ne integrăm în societatea din care facem parte. Suntem educați și instruiți încă de mici, de către părinți și educatori și devenim parte a grupurilor umane din care vremelnic facem parte. Dar ca să putem să relaționăm cu cei din jur avem nevoie de anumite **disponibilități specifice**. Profesorul Ion Cojar se referea la pregătirea tânărului pentru scena profesionistă, considerând mereu că atunci când lucrezi cu actorul, de fapt lucrezi cu omul: „**actor = om**”. Dar pe noi nu ne preocupă, la acest nivel și în acest moment, drumul actorului profesionist ci, paradoxal, drumul **omului**.

Ion Cojar (1931-2009), regizor român, profesor de Arta Actorului la UNATC „I.L.Caragiale” București, autorul cărții *O poetică a artei actorului*

Trebuie să recunoaștem că atunci când vorbim despre educație, despre școală și despre instruirea ființei umane, încă de la vârste fragede, vorbim de fapt despre descoperirea, câștigarea și fixarea unor aptitudini necesare vieții. De aceea părinții își îndrumă copii către practicarea sporturilor, a artelor frumoase, a dansului, baletului, teatrului, iar în spațiul școlii, programa de studiu cuprinde materii care au ca scop... tot câștigarea de cunoștințe noi și descoperirea de disponibilități specifice unei meserii sau unei arte. În acest context amplu de educație, Arta Teatrului poate contribui tocmai prin faptul că, datorită unor exerciții atent selecționate și bine conturate, urmărește să dezvolte copilului și tânărului: **lucrul în echipă; capacitatea de observare; concentrarea atenției; imaginația; dezvoltarea simțurilor; spontaneitatea; memoria; gestionarea emoției; intuiția; controlul conflictului;**

libertatea de exprimare în public și aptitudinea de a crea o poveste, un scenariu sau o piesă de teatru.

Și cu toate aceste disponibilități câștigate, prin intermediul ***jocurilor teatrale***, copilul, tânărul vor fi capabili să se integreze cu succes în universul din care fac parte.

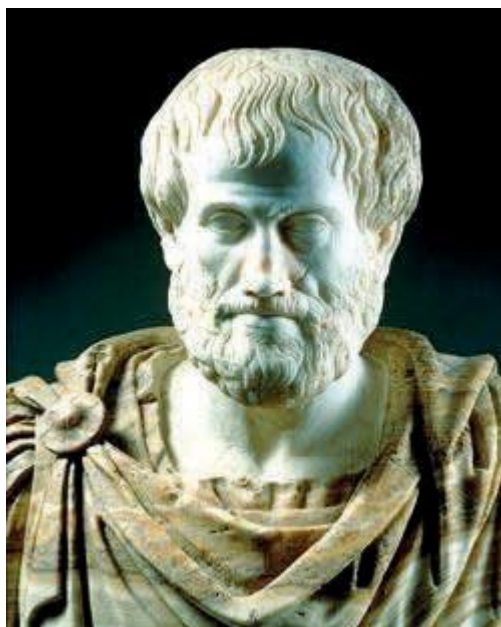
Arta Teatrului slujește educația tocmai prin faptul că, doar cu ajutorul ***jocului*** atât de apreciat și iubit de către copii, refuzând metode rigide de predare-învățare, poate face din mica ființă umană un viitor OM, cu mari șanse să devină o poveste de reușită!

În școală, teatrul nu urmărește să creeze actori, ci să dezvolte viitorul om. Îi descoperă și îi pune în valoare calitățile, îl face să fie stăpân pe el în situații de criză și îl ajută să-și dezvolte imaginația și creativitatea! Îl lasă să viseze și să nu-i fie rușine... de el. Ci să câștige puterea de a spune: „Ăsta sunt eu! Nu sunt perfect, dar pot fi cel mai bun în meseria pe care visez să o fac!”.

LUCRUL ÎN ECHIPĂ

Omul nu poate trăi singur. „Omul este din natură o ființă socială” spunea **Aristotel**, un mare filosof din Grecia Antică; el făcea diferența între societatea oamenilor și forma de organizare socială a animalelor, susținând că, datorită faptului că omul poate schimba lumea și natura după propria dorință și cu puterea lui, se detașează de orice altă ființă de pe pământ. Omul, spunea Aristotel, are puterea de a cunoaște binele și răul, dreptatea și nedreptatea și are legi morale. Omul trăiește în comunități și își organizează viața cu și pentru societatea în care trăiește; prima formă de organizare este familia și cea mai complexă este statul.

Aristotel (384 î.Hr – 322 î.Hr), unul dintre cei mai importanți filosofi ai Greciei Antice, a fost profesorul lui Alexandru cel Mare; autor a numeroase scrieri: *Politica*, *Retorica* ș.a. A scris și *Poetica*, pe care oamenii de teatru îl consideră ca fiind un prim manual de Arta Teatrului.

Și dacă omul nu poate trăi singur în viață, cum ar putea trăi singur în teatru? Ar fi imposibil dacă ne gândim, de exemplu, că teatrul este în primul rând o instituție publică. Dincolo de actorii pe care îi vedem pe scenă, în această instituție lucrează un număr destul de mare de oameni. Sunt și aceștia, împărțiți pe mai multe grupuri. De exemplu: *grupul artistic* din care fac parte: regizorul, dramaturgul, scenograful, muzicianul, maestrul de lumini, adică toți artiștii care contribuie la realizarea unui spectacol. Apoi există *grupul tehnicienilor*: mașiniști, luminiști, recuziteri, costumieri, peruchieri, cabiniere, coafeze ș.a. Mai există *grupul organizatoric*, care îi cuprinde pe director, director artistic, secretar literar, responsabil relații cu publicul, contabili etc. Desigur, atunci când mergem la teatru vedem pe scenă doar câțiva oameni, actorii, dar nu ne gândim aproape niciodată la impresionanta echipă care muncește într-un teatru și care susține, prin munca sa, realizările artistice. Practic, actorii sunt doar vârful unui aisberg; partea cea ascunsă este, de fapt, cea mai numeroasă și mai activă într-o instituție artistică.

Dar în cazul filmului sau al emisiunilor de televiziune? Dacă ați avut vreodată răbdare să priviți un film până la sfârșit, cu siguranță ați văzut cât de mulți sunt cei ce ne sunt prezentați odată ce s-a terminat distribuția; minute întregi vedem pe ecran cum curg nume de oameni, cu meseriile lor; oameni care au dat viață filmului pe care tocmai l-am văzut.

Un lucru este sigur: *Teatrul este o artă colectivă și nu o artă individuală*, o artă a unui grup de oameni angrenați într-o muncă artistică. O echipă care are ca unic țel: realizarea în cele mai bune condiții a unui spectacol de teatru sau a unui film artistic. Și cum în cazul teatrului profesionist nu putem vorbi despre artă individuală, tot la fel, în cazul Artei Teatrului aplicată în educație trebuie să avem mereu în vedere faptul că... trebuie să lucrăm în echipă.

În acest fel vom descoperi că niciunul dintre exercițiile teatrale pe care vi le vom propune, nu se pot rezolva în... singurătate. Și veți mai descoperi cât de multe lucruri puteți realiza împreună cu colegii, care nu sunt nici dușmani, nici adversari, ci **parteneri**, dominați, la fel ca voi înșivă, de cele mai bune intenții; de dorința de a descoperi împreună noi căi spre cunoaștere și experimentare.

Iar pentru ca atmosfera din grupul pe care îl formați, pe care îl putem numi *Atelier de Arta Teatrului*, să fie una de bucurie și cooperare, mai trebuie să știți un lucru esențial:

În Atelierul de Arta Teatrului nimeni nu greșește! Niciodată!

Exercițiile au scopul de a dezvolta copiii aptitudinile necesare vieții; ele nu se fac pentru realizarea unor performanțe. Nu trebuie să credeți că dacă nu ați prins mingea, de exemplu, sau nu ați știut să răspundeți la o întrebare, ori nu ați ținut minte un anume cuvânt, înseamnă că ați greșit. Nu! Înseamnă pur și simplu că: *trebuie să fiți mai atenți*, de exemplu, sau *mai concentrați asupra unei teme*, ori asupra unei probleme. Și dacă nu ați reușit a doua oară, nu-i nicio nenorocire. Nu e o greșeală. E doar... un lucru care vă scapă, dar îl puteți regla imediat, doar cu liniște, încredere în reușită și convingere în puterile voastre. Și mai ales: bazându-vă pe colegii voștri!

Dar atenție: dacă un coleg greșește, nu îl certați, nu strigați la el sau nu-l faceți „de râs”. Ci ajutați-l să depășească cu calm un moment destul de greu pentru el. Iar când el va reuși, bucuria va fi colectivă.

Întotdeauna, în teatru, prietenia învinge!

Concesie și cooperare este primul principiu în Arta Teatrului!

Exerciții

Obiectiv: dezvoltarea capacității de ascultare activă, colaborare, concesie și cooperare.

Ține mingea sus

Participanții formează un cerc și pasează o minge (dimensiune medie, ușoară) de la unul la altul. Mingea circulă de la unul la altul, fără să fie oprită sau ținută de cineva. În același timp, de fiecare dată când mingea este lovită, întregul grup numără cu voce tare în ordine crescătoare, pornind de la 1, numărul loviturilor. Dacă mingea atinge solul, se reîncepe numărătoarea de la 1. Mingea poate fi lovită cu orice parte a corpului, important este ca ea să rămână în aer. Participanții pot ieși din cerc ca să lovească mingea, apoi revin pe cerc. Participanții învață să

coopereze, să cedeze atunci când este cazul și să intervină pentru ca mingea să rămână în aer.

Unde-s mulți, puterea crește

Participanții sunt împărțiți în echipe de 5-6 persoane. Fiecare grup primește un băț (coadă de mătură) sau cerc de gimnastică, pe care îl susțin doar cu degetele arătătoare și pe care îl coboară la sol și apoi îl ridică. Contactul cu bățul/cercul se menține permanent prin degetele arătătoare (restul pumnului este strâns). Coborârea și urcarea bățului/cercului se fac la același nivel, fiecare participant din grup se adaptează în funcție de partenerii săi pentru a menține obiectul la același nivel pe orizontală.

Careul

Etapa 1. Participanții se grupează într-o formație de linii, alcătuind un pătrat. Pe durata jocului, ei păstrează formația și se deplasează în același timp pe numărătoarea coordonatorului. Astfel, fiecare pas se face pe un număr, indicat de către cel care conduce jocul, care stabilește prin numărătoare și ritmul grupului (lent la început și crește treptat). Se pornește cu dreptul de fiecare dată, iar privirea participanților este orientată în față. Numărătoarea este crescătoare și descrește treptat, adică prima secvență va avea 10 pași, a doua, 9 pași, a treia, 8 pași și așa mai departe până se ajunge la 1. Atunci când ajung la finalul fiecărei secvențe (10, 9, 8, 7, 6 etc.), grupul va bate din palme, pivotează și repornesc cu dreptul. După ce se obișnuiesc cu ritmul și încep să funcționeze ca un grup, în loc să pivoteze, se întorc cu spatele, adică primii 10 pași sunt făcuți cu fața, 9 pași cu spatele, 8 pași cu fața, 7 pași cu spatele, 6 pași cu fața ș.a.m.d. Jocul se reia până când participanții funcționează ca o formație (pornesc toți deodată, pășesc în același timp, se opresc deodată). Îndeplinirea acestui obiectiv durează un timp, deoarece este un joc în care participanții lucrează după un ritm impus. Fiecare trebuie să își identifice ritmul său și pe al colegilor cu care lucrează, pentru ca mai apoi să se stabilească un ritm comun pe care îl pot menține cu toții.

Etapa 2. Jocul se desfășoară pe baza aceluiași reguli, cu diferența că de data aceasta participanții numără cu voce tare și stabilesc ritmul deplasării. Execuția jocului depinde din această fază și mai mult de

fiecare membru al grupului, deoarece se identifică ritmul propriu și pe al colegilor de lucru, pentru ca mai apoi să se stabilească un ritm comun, pe care îl pot menține cu toții. Este recomandat să se ofere grupului timpul și răbdarea necesare pentru îndeplinirea obiectivului propus.

Etapă 3. Jocul se desfășoară pe baza aceluiași reguli, cu diferența că de data aceasta participanții numără în gând și stabilesc ritmul deplasării. Execuția jocului depinde de fiecare membru al grupului, deoarece se identifică ritmul propriu în raport cu al colegilor de lucru și fiecare cedează sau plusează pentru a se stabili mutual un ritm comun. Această etapă are un grad de dificultate ridicat, de aceea se recomandă să se ofere grupului timpul și răbdarea necesare pentru îndeplinirea obiectivului propus.

Careul în ralanti

Etapă 1. Participanții se grupează într-o linie, stând umăr lângă umăr, cu fața spre un punct la care trebuie să ajungă. Pe durata jocului, ei păstrează formația și se deplasează în același timp în ralanti. Se pornește cu piciorul drept dintr-un punct al sălii și se deplasează cu privirea înainte spre un punct stabilit de coordonator, pe care îl ating cu toții cu palma.

Etapă 2. Participanții se grupează într-o formație de linii, alcătuind un pătrat, cu fața spre un punct la care trebuie să ajungă. Pe durata jocului, ei păstrează formația și se deplasează în același timp în ralanti. Se pornește cu piciorul drept dintr-un punct al sălii și se deplasează cu privirea înainte spre un punct stabilit de coordonator, pe care îl ating cu toții cu palma. Cei care se află în prima linie au grijă să nu se deplaseze prea repede față de restul grupului, iar cei din urmă să nu rămână în urmă.

Laserele

Participanții sunt împărțiți în grupe de 2 persoane. Fiecare pereche ocupă un loc în spațiul de lucru, față în față. Partenerii își imaginează că la nivelul ochilor există o rază laser. Dacă ceva străbate această rază laser, cei doi parteneri rostesc sunetul: „bzzz”. Coordonatorul de joc testează la fiecare pereche dacă și-a setat conexiunea de la nivelul ochilor, trecând cu mâna prin dreptul câmpului lor vizual. Apoi cere tuturor să observe care sunt perechile formate. Apoi, o echipă care se